

На сьогодні серед вітчизняних та іноземних науковців немає єдиного підходу до визначення якості в системі бухгалтерського обліку. Немає визначення якості й у нормативних документах, що регламентують вимоги до бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Так, на думку М. В. Корягіна та П. О. Куцика, набір вимог в НП(С)БО 1 щодо якості інформації має багато недоліків, таких як відсутність ієрархії, що не дозволяє об'єднати їх в єдину систему. Також автори звертають увагу на те, що в певних випадках запропоновані якісні характеристики можуть вступати в конфлікт при їх одночасному застосуванні [2].

На формування показників фінансової звітності значний вплив також здійснює професійне судження бухгалтера та недостатня узгодженість національних стандартів обліку і звітності з міжнародними.

Отже, на формування якісної інформації впливає цілий ряд чинників, які пов'язані з багатьма факторами. До них відносяться як недосконалість нормативної бази, так і суб'єктивний вплив осіб, які формують фінансову інформацію. Для врегулювання вищевказаних питань насамперед слід внести відповідні зміни в нормативні документи, які б давали визначення якості облікової інформації, розширити набір якісних критеріїв, які б повною мірою відображали сучасні реалії розвитку економіки.

Список використаних джерел: 1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.help/psbo>. 2. Корягін М. В., Куцик П. О. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2016. 276 с.

УДК 657.372.3

М. В. Кабрись, здобувачка вищої освіти гр. ОА-181

Науковий керівник: **О. Ю. Акименко**, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ РАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ

Ключові слова: амортизація, амортизаційна політика, методи нарахування амортизації, організація обліку, суб'єкти малого підприємництва.

Будь-який суб'єкт господарювання, у тому числі суб'єкт малого підприємництва, при здійсненні своєї діяльності, безумовно, керує матеріальними та нематеріальними активами, що пов'язано з їх використанням.

Використання основних засобів, у свою чергу, призводить до їх зносу, виходу з ладу, втрачання ними своєї вартості та нарахуванню амортизації. Отже, вирішення проблеми ефективного управління амортизаційними відрахуваннями залишається і досі актуальним та потребує внесення відповідних документів до внутрішнього розпорядку суб'єкта господарювання, що стосуються амортизаційної політики. Доцільно зазначити, що амортизаційні відрахування виступають основою інвестицій та інших джерел фінансування для подальшого розвитку суб'єкта господарювання.

Амортизаційні відрахування є джерелом простого відтворення основних засобів, що сприяють також технічному та технологічному розвитку суб'єкта господарювання та можливому накопиченню фінансових ресурсів понад просте оновлення, та можуть стати джерелом додаткового прибутку підприємства [1].

Проте суб'єкти господарювання стикаються з проблемами, пов'язаними з вибором інструментів та методів реалізації амортизаційної політики, наприклад, з обранням найбільш прийняттого методу нарахування амортизації та визначенням терміну експлуатації основних засобів.

Також проблематичним є вибір методу нарахування амортизації відповідно до суми відшкодувань основних засобів, розуміння природи амортизації та її впливу на формування грошових потоків суб'єкта господарювання.

Сума амортизаційних відрахувань також впливає на прибуток. Чим більші відрахування, тим нижче прибуток суб'єкта господарювання, і навпаки. Зменшення прибутку сприяє збільшенню амортизаційних відрахувань, що призводить до зменшення податку на прибуток та збільшенню фінансових ресурсів. Зважаючи на всі особливості амортизаційної політики

виникає необхідність розглядати її комплексно як дворівневу систему: на рівні суб'єкта господарювання та на рівні держави [2].

На державному рівні амортизаційна політика пов'язана з такими аспектами: методами нарахування амортизації; застосуванням уніфікованих методів оцінки основних засобів і нематеріальних активів; визначенням об'єкта амортизації; наданням господарюючим суб'єктам права визначати строк корисного використання основного засобу; встановленням порядку переоцінки основних засобів та використанням амортизаційних відрахувань.

Амортизаційна політика суб'єкта господарювання розглядається як частина облікової політики та компонента раціональної організації обліку суб'єкта господарювання відповідно до синергетичного підходу, що полягає у виборі та оптимальному поєднанні правил, способів та методів нарахування амортизаційних відрахувань [2; 3]. Особливістю ж амортизації є те, що вона може функціонувати лише за умов беззбитковості підприємства, тобто фактичні надходження підприємства, частина яких стане джерелом формування амортизаційного фонду, мають бути не нижче за собівартість продукції. Ці надходження використовуватимуться на просте відтворення основних засобів.

Вибір методу амортизації має вплив на величину фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання. Результат вибору ефективної амортизаційної політики це процес оновлення основних засобів, який спрямовується на підвищення продуктивності праці, збільшення обсягів випуску продукції, зниження собівартості продукції і тим самим максимізації прибутку підприємства [4].

Крім бажання максимізувати прибуток підприємства, можна також розглянути принцип узгодження доходів та витрат, часто використовуваний за кордоном. Якщо дохід, отриманий від використання основного засобу, залишається постійним упродовж строку корисного використання, доречніше застосовувати прямолінійний метод нарахування амортизації. Якщо ж дохід від використання основного засобу є більшим на початку строку експлуатації, варто застосовувати один із прискорених методів нарахування амортизації.

Досить велика кількість основних засобів приносять більший дохід на початку строку експлуатації. Це пояснюється більшою продуктивністю основного засобу на початку строку експлуатації, а наприкінці строку експлуатації збільшуються витрати на технічне обслуговування. Тому поширеними стали методи прискореної амортизації.

Зазвичай протягом терміну служби основних засобів майбутня динаміка доходів і фактичного випуску продукції мають досить стійкий зв'язок, якщо амортизація нараховується пропорційно до випуску продукції, можна досягти більш точної відповідності між доходами і витратами. У цьому випадку можна нарахувати невелику суму амортизації в період низького обсягу випуску і збільшити суму амортизації в період більшого обсягу виробництва.

Отже, амортизаційна політика як складова облікової політики суб'єкта господарювання, має значний вплив на розміри його податків, що в свою чергу, має значний вплив на фінансові результати підприємницької діяльності. Тому має впроваджуватись така амортизаційна політика, яка в свою чергу забезпечить своєчасне відтворення основного капіталу, підвищить конкурентоспроможність суб'єкта господарювання, дозволить максимально зменшити розмір податкових платежів, збільшити рентабельність і тим самим покращити своє фінансове становище за рахунок ефективного управління амортизаційними відрахуваннями.

Список використаних джерел: 1. Понедільчук Т. В., Пашенко А. М. Проблемні аспекти формування амортизаційної політики підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 51–54. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2021/10.pdf. 2. Карман Т. В. Амортизаційна політика підприємства: сутність та проблеми формування. *Science, society, education: topical issues and development prospects: Abstracts of the 6th International scientific and practical conference*. С. 950-954. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/11578>. 3. Акименко О. Ю., Жолобецька М. Б. Актуалізація синергетичного підходу в дослідженні організації бухгалтерського обліку. *Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка»*. 2018. Т. 23, вип. 1(66). С. 152-156. 4. Штирхун А. С. Вплив амортизаційної політики на підвищення результатів діяльності підприємства. *Економіка і менеджмент 2021: Перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*. С. 118–120. URL: http://www.confcontact.com/eim2021/5_Shtrychun.pdf.